

Nackareservatets tillblivelse

Förord

Det finns sannolikt inget naturområde i detta land som under generationer väckt så mycket engagemang och känslor bland människor som Nackareservatet.

Detta unika natur- och friluftsområde i Stockholms omedelbara närhet lockar många 100 000-tals besökare varje år. Även kulturhistoriskt är trakten på olika sätt mycket intressant! Här kan nämnas Lilla Sickla gård, Nacka ström och den gamla kulturmiljön vid Söderbysjön/Dammtorpssjön, platser som alla har sin egen intressanta historia.

Men stora orörda markområden i miljonstäders närhet lockar även till sig exploatörer som vill nyttja denna lättillgängliga mark för egna intressen.

Om inte ovanligt starka ideella bevarandebestyrkelsen under mer än 50 år kämpat mot en mängd exploateringsplaner, hade stockholmarnas mest älskade stadsnära friluftsområde troligen varit helt fragmenterat idag.

Det är därför vi nu med glädje konstaterar att Nackareservatet äntligen får ett skydd som naturreservat, även om Nackareservatet inkl. Erstaviksområdet, även i fortsättningen med största sannolikhet kommer att utsättas för olika hot, större eller mindre.

De senaste tio åren har nätverket Bevara Nackareservatet engagerat sig starkt i reservatsbildningen, varför vi velat ta fram denna folder, där vi vill sammanfatta den folkliga kampen för skyddet av Nackareservatet.

Så här började det...

På 1920-talet, långt innan den väldiga expansion som resulterat i våra dagars Storstockholm ens hade börjat, kom några framsynta medlemmar i Svenska Naturskyddsföreningen med ett förslag: att det borde skapas vad de kallade en "folkpark", där stadsborna kunde få tillfälle att njuta av ett stycke orörd svensk natur. Parken borde vara så stor, att "tusentals besökare inte generera varandra och vara lätt tillgänglig för besökare, fotvandrare och skidåkare. Där måste finnas skog med djup och omfång, berg och kullar med utsiktspunkter, sjöar med bra badplatser och fiskeställen". Man enade sig om att denna "folkpark" skulle ligga kring komplexet Källtorps-, Dammtorps- och Söderbysjöarna i Nacka socken. "Låt oss kalla den folkpark, som vi varmt hoppas skall bli verklighet, för Nacka folkpark".

Den kände botanikprofessorn, Rutger Sernander, även en tid ordförande i den nybildade Naturskyddsföreningen, beskriver år 1926 området så här, i boken "Stockholms Natur": "Nackaområdet erbjuder ett stycke ursprunglig natur, som till omfattningen söker sin like runt hela Stockholm. Genom en rad lyckliga tillfälligheter har det kommit att ligga vid sidan av den egentliga bebyggelsen och uppodlingen, industrin har endast i mera enkla och gammalmodiga former tagit sjöarnas vatten i sin tjänst, och skogsavverkningen har sällan förts längre än till blädning i olika former. Först i mycket sen tid ha stadsborna sökt sig hit ut; strömmen av naturälskare och boy Scouts kan en vacker sommarsöndag vara ganska betydlig, men det märkes dock ej så mycket på de väldiga vidderna."

År 1939.

Stockholm köper området av Nacka

Stockholm motiverar sitt köp av Nackaegendomen bland annat så här: "Egendomens värde för staden ligger väsentligen i den utomordentliga betydelse densamma har såsom ett förnämligt och omfattande fri- och naturområde för stadens invånare. För detta ändamål har egendomen alldeles speciella förutsättningar. Sålunda är egendomen på grund av sitt ringa avstånd från staden (cirka 6 km från stadsgränsen) lätt åtkomlig.

Detta är självfallet av stor vikt, då ett utnyttjande av Nackaområdets rekreativsmöjligheter på grund härav icke med nödvändighet behöver vara förknippat med en lång och kostsam resa. Vidare har egendomen en sällsynt omväxlande, storslagen och delvis vildmarksliknande natur, där de många vackra sjöarna bilda idylliska inslag.”

Vidare:

”Den under de senare åren i hastig takt fortgående exploateringen inom stadens omgivning har medfört, att för friluftsliv och idrottsliv lämplig mark måste sökas allt längre från staden. Nacka egendom torde sålunda för närvarande utgöra det enda område av större omfattning i stadens närhet, som lämpar sig för ifrågavarande ändamål. På grund härav synes det fastighetsnämnden vara ett utomordentligt intresse för stadens befolkning, att denna egendom kommer i stadens ägo, så att området även för framtiden blir bevarat såsom friområde.”

Beträffande priset på egendomen skriver man:

”Enligt fastighetsnämndens mening är det pris, som fordras för egendomen högt. Med hänsyn till egendomens utomordentliga betydelse och lämplighet såsom ett stadens fri- och naturområde och då staden endast genom att förvärva egendomen kan erhålla garantier för att egendomen även för framtiden blir tillgänglig för detta ändamål, har fastighetsnämnden emellertid ansett sig böra förordna antagandet av det gjorda försäljningserbjudandet. Därest egendomen kommer i stadens ägo, torde man, intill dess klarhet vunnits beträffande sättet för egendomens nyttjande som friområde, icke böra räkna med någon exploatering.”

År 1943.

Hellasgården och Hammarbystugan uppförs och blir Nackareservatets populäraste utflyktsmål

Redan vid förra sekelskiftet var trakten kring Källtorpssjön ett populärt utflyktsmål där man bedrev friluftsliv och idrottade. År 1912 fick Sim- och Idrottsklubben Hellas här sitt namn, och senare år, 1943 uppförde klubbens medlemmar den än idag lika populära Hellasgården.

Samma år började Hammarby Idrottsförening bygga om en gammal

foderlada på platsen vid Söderbysjön. År 1945 stod Hammarbystugan färdig, och blev också det, ett mycket populärt utflyktsmål bland stockholmarna till den dag den tyvärr brann ner, 1962. Många äldre har varma minnen av Bertil Walla, som var Hammarbystugan eldsjäl och tillika arrendator för gårdens servering.

År 1959.

Nackareservatet måste ”fridlysas”

Redan år 1959 uppvaktade ett 10-tal personer, från olika organisationer i Skarpnäck, ett borgarråd i Stockholm med krav att Nackareservatet bör förklaras som nationalpark och att inga delar av reservatet bör exploateras.

1960-1970-talet.

Exploateringshot och krav på skydd av området!

Hoten mot ”grönkilen” Nackareservatet och Erstaviksområdet har varit många. På 1960-1970-talet fanns planer på en 6-filig trafikled genom Nackareservatet, mellan Hammarbyhamnen och Älta/Bollmora. Man ville dra en annan motorväg tvärs genom området mellan Skarpnäck och Fisksätra. Ett stort bostadsområde planerades i skogen mellan Sandasjön och Saltsjö-Duvnäs. Det fanns även planer på två nya tunnelbanelinjer genom Nackareservatet, dels till Tyresö och dels till Saltsjöbaden. Stockholm Energi ville bygga ett kärnkraftverk i Erstavik med tillhörande kraftledning och tillfartsvägar. En stor grustäkt planerades vid Sandasjön. Med tiden naggas området i kanten. Bland annat i Bagarmossen, togs en del av Nackareservatet i anspråk för att bygga bostäder på Byälsvägen.

Samtidigt med exploateringshoten, kom allt starkare krav från allmänheten att hela Nacka-Erstaviksområdet måste få ett skydd mot exploatering, inte minst på grund av oron för luftföroreningar till följd av den ökande trafiken, vilket skulle förorsaka hälsoproblem. Man talade om vikten av att bevara Stockholms två lungor; Järvafältet i norr och Nackareservatet/Erstavik i söder. Man såg också att möjligheten till friluftsliv, nära Stockholm, höll på att försvinna.

Försvaret av området leddes av KSSF (Kommittén för bevarande av

Storstockholms Sydöstra Friluftsområde). KSSF bildades vid ett möte i Hellasgården 1970 av representanter från ett 50-tal föreningar. Mötet kom till på initiativ av Nacka Miljövårdsråd. Från Erstaviks gård kom markägarna Magnus och Johan af Peterséns. Magnus af Peterséns yttrade bland annat följande: ”Man har i alla tider önskat bygga på Erstaviksmarken. Som enskild markägare går det inte att hålla emot. Det enda som hållbart kan stoppa en exploatering är en stark medborgaropinion.”

KSSF har haft som främsta mål att ge den så kallade Tyrestakilen ett lagfäst skydd och hindra alla ytterligare intrång i området. KSSF samlade 331 föreningar och organisationer i ett gemensamt upprop år 1971, om ett lagstadgat skydd av området.

Skall någon person här särskilt nämnas är det den ledande gestalten i KSSF Lennart Siik, tillika ålderman, och fortfarande lika verksam för att skydda området.

År 1988.

Nackareservatet av riksintresse

Nackareservatet klassas av Länsstyrelsen år 1988 som ”riksintresse för friluftslivet”. Även kulturmiljöerna kring Nacka ström är idag klassat som ”riksintresse för kulturmiljövården”.

Ett område av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller friluftslivet skall enligt miljöbalken skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i eller nära tätorter skall särskilt beaktas.

År 1993.

Första reservatsbeslutet

Beslut togs i Stockholms kommunfullmäktige att, i samråd med Nacka kommun, verka för att Nackareservatet ges skydd som naturreservat.

År 1996.

Lilla Sickla gård ”ekologiskt centrum”?

Stockholm gatu- och fastighetsnämnd gav sin förvaltning i uppdrag att verka för att Lilla Sickla gård blir ett ”ekologiskt centrum”. Tyvärr kunde beslutet av olika skäl inte genomföras, men en särskild inventering av området gjordes.

Senare har en ideell förening bildats, ”Lilla Sickla vänner”, med syfte att bevara och utveckla natur- och kulturvården kring Lilla Sickla gård.

År 1999.

Den stora golfbanestriden

Den stora folkstormen kom våren 1999, när det kommer till allmänhetens kännedom, att politiker i Stockholms stad tagit ett inriktningsbeslut om att utvidga Björkhagens golfbana från 9 till 18 eller 27 hål, i skogen mellan Dammtorpsjön/Söderbysjön och Kärrtorps IP. Ingreppet skulle få en förödande påverkan på natur och friluftslivet i Nackareservatet.

Några boende i Björkhagen bildade i februari 1999 nätverket Bevara Nackareservatet för att organisera motståndet mot golfbaneutbyggnaden, och för att tvinga beslutsfattarna att genomföra beslutet från 1993, att ge Nackareservatet ett lagstadgat skydd som naturreservat. Protestskrivelser och insändare skrevs, och en egen hemsida lades upp. Stora protestmöten hölls på flera platser och på endast tre veckor insamlades över 22 000 namnunderskrifter mot utbyggnadsplanerna, och för att området skulle få ett lagstadgat skydd som naturreservat.

Ett avgörande möte var troligen det som hölls i Markuskyrkans hörsal den 6 april 1999. Hörsalen var så fylld med folk att kyrkoherden på eget bevåg och i strid med delegationsreglerna inom församlingen, upplät även själva kyrkorummet.

Politikerna drog slutligen tillbaka sitt beslut om utbyggnad, och lovade att genomföra reservatsbildningen. Det skrevs in i 1999 års översiktsplan ”att Hammarbyskogen och Stockholms delar av Nacka friluftsområde ska bevaras och skydd som naturreservat utredas.”

Men frågan om en golfbaneutvidgning levde vidare, om än i mer begränsad omfattning, och så även motståndet mot utvidgningsplanerna. Björkhagens golfklubb sade sig vilja "få till" en bra 9-hålsbana, med bättre tillgänglighet än idag. Golfklubben har under många år försökt hitta en bra lösning på tillfartsväg till golfbanan, inkl. bilparkering. Diskussioner har förts med Stockholms stad, men föreslagna parkeringslösningar har inte kunnat accepteras av klubben, då de ansetts ligga för långt från själva golfbaneområdet. Golfklubben har idag en parkering 600 meter från golfbanan med infart från Ljusnevägen i Bagarmossen – inne i naturreservatet – en parkering som är tillgänglig endast för golfare. Golfklubben diskuterade olika förslag om att anlägga ett antal nya golfhål på de rester av åker och äng som finns runt Söderbysjön och Dammtorpssjön, med anslutning mot Hellasgården eller Björkhagen/Kärrtorp.

Trots massiva protester, som leddes av nätverket Bevara Nackareservatet i form av skrivelser, insändare och namninsamling med mera, togs på tjänstemannanivå beslut om att anlägga ytterligare ett golfhål i skogen nära Söderbysjön, samt att även anlägga nya vägar i skogen för golfändamål. Tjänstemännen ansåg att detta även skulle öka "tillgängligheten för det rörliga friluftslivet". Golfhållet stod klart 2007.

En intressant teoretisk frågeställning: Har vi planerna på golfbaneutbyggnaden att tacka för att Nackareservatet idag har ett lagstadgat skydd som naturreservat?

År 2000.

Natura 2000-område

Delar av Nackareservatet, Dammtorpssjön och Söderbysjön, föreslås ingå i det europeiska nätverket av så kallade Natura 2000-områden, och blev senare även godkänt som sådant. Syftet är att bevara naturtyper och livsmiljöer för arter som EU-länderna har kommit överens om att bevara.

Det krävs tillstånd om någon vill bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område (sjunde kapitlet § 28a miljöbalken).

Våren 2001.

Utförsäljning hotar Nackareservatet

Den borgerliga majoriteten i Stockholm lät meddela att all mark utanför kommungränsen som inte var "oundgänglig för verksamheten" skulle säljas. Som exempel på sådan mark nämndes i tidningsartiklar ofta Nackareservatet! Vad skulle ha hänt om Nackareservatet hamnat i privata händer? Enligt en dagstidning hotades Nackareservatet till och med av avverkning! Oron för vad som skulle hända med Stockholms mest populära natur- och friluftsområden fick många att höja rösten med krav om skydd av dessa områden.

Även om Nackareservatet inte gick till försäljning, är nu den borgerliga majoriteten i Stockholm på väg att sälja ut viktiga byggnader i Nackareservatet, som idag ägs av staden. Bland annat har byggnaden Nacka gård med tillhörande tomtmark styckats av för att kunna säljas. Nacka gård har anor från 1500-talet, och anses vara av kulturhistoriskt värde.

År 2002.

Regeringen kräver skydd av tätortsnära natur!

Kanske var det Stockholms utförsäljningsplaner som fick den socialdemokratiska regeringen att vakna, när de år 2002 gav länsstyrelserna i storstadsregionerna i uppdrag, att ta fram ett program tillsammans med berörda kommuner: "hur de mest värdefulla tätortsnära områdena för friluftsliv och naturvård kan ges ett varaktigt skydd och förvaltning."

Dåvarande miljöministern Kjell Larsson skrev i sitt uppdrag till Länsstyrelsen bland annat följande: "Erfarenheten visar att naturvård, friluftslivet och kulturmiljövården ibland har svårt att hävda sina intressen när trycket blir för starkt från andra, motstående intressen, till exempel infrastruktur, bostadsbyggande eller annan fysisk exploatering. Grönområden och grönstrukturer naggas ofta i kanten. Inom i första hand storstadsregionerna har fragmenteringen av kvarvarande grönområden fortsatt. Områdenas kvaliteter urholkas på olika sätt. Det kan röra sig om bullerstörningar, om barriäreffekter eller att delar av områdena har tagits i anspråk."

I det program som arbetades fram och presenterades år 2003, anges att Nackareservatet tillsammans med bland annat Årstaskogen-Årsta holmar skall skyddas mot framtida exploatering senast 2006. Beträffande Erstaviksområdet anges att ett motsvarande skydd skall ges senast 2013.

År 2001. Idrottsplats vid Hammarbybacken?

Nätverket Bevara Nackareservatet har drivit frågan, att hela "grönkilen" in mot Gullmarsplan skall bevaras såsom det ser ut idag, och på så sätt behålla anknytningen mot Årstaskogen. Därmed skulle till exempel Sörmlandsleden kunna förlängas vidare till Årstaskogen och kanske vidare mot Vinterviken.

På detta sätt skulle vi kunna behålla närheten till naturen för många stockholmare. Just närheten till naturen har i olika undersökningar visat sig vara av mycket stor betydelse för vårt välbefinnande. Insikten om att den stadsnära naturen har ett extra skyddsvärde för stressade storstadsbor har successivt växt fram.

Därav reagerade nätverket Bevara Nackareservatet kraftigt på de långtgående planer Stockholms stad hade på att anlägga en stor idrottsplats öster om Hammarbybacken, som bland annat skulle ödelägga det koloniområde som idag ligger där. Utöver idrottsplatsen med tillhörande byggnader planerades en bilväg över Sicklasjön och en försörjningsväg från Hammarbyhöjden till idrottsplatsen. Senare väcktes även idéer om att bygga världens största inomhusanläggning för skidsport, Stockholm SkiDome, det vill säga lägga delar av backen under tak. Planer fanns även på hotell-/kontorskomplex i anslutning till anläggningen. Protesterna växte.

Nätverket ansåg, att en bättre placering av idrottsplatsen hade varit strax söder om Henriksdalsberget i gamla Lugnetområdet, närmare nyttjarna och där goda allmänna kommunikationer redan finns. Men detta förslag avslogs av politikerna, då de ansåg att marken var för dyr för en idrottsplats. Tjänstemännen menade även, att ljudet från idrottsplatsen skulle kunna störa invånarna i Hammarby sjöstad. Trots avslaget tog KSSF senare

fram detaljerade planritningar till en tänkt ny stor idrottsplats, kallad "Nya Lugnet".

Genom massiva protester från nätverket Bevara Nackareservatet kunde planerna på en idrottsplats vid Hammarbybacken och övriga byggplaner stoppas! I stället valde politikerna att bygga ut Hammarbyhöjdens bollplan till en skolidrottsplats, men långt från de tänkta nyttjarna av idrottsplatsen, invånarna i Hammarby sjöstad.

Hammarbybacken byggdes upp av gamla schaktmassor i mitten av 80-talet. Redan inför Stockholms ansökan om OS 2004, föreslogs att OS-stadion skulle byggas här, genom att gräva ur backens norra del. Stadion skulle få namnet Victoriastadion och rymma 70 000 sittplatser. När beskedet kom, sommaren 1997, att OS inte skulle hamna i Stockholm, utan i Aten, firades detta med dukat långbord av kolonisterna i koloniområdet intill backen. Koloniområdet var räddat för denna gång!

Genomförandet av naturreservatsbeslutet

Två juridiska naturreservat

Det vi i allmänt tal kallar Nackareservatet ligger i två kommuner, Stockholm och Nacka, men marken i båda kommunerna ägs av Stockholms stad, enligt köpeavtalet från 1939.

Av juridiska skäl kan en kommun ta beslut endast om naturreservat i sin egen kommun, och därför måste Nackareservatet delas upp i två separata naturreservat, i stället för ett sammanhängande reservat för hela området.

För att förenkla och påskynda reservatsbildningen föreslog Naturskyddsföreningen att reservatsbildningen istället skulle överlåtas till Länsstyrelsen för att denna då skulle kunna inrätta ett naturreservat för hela området, men ansvariga politiker avslög förslaget då de ansåg att det inte fanns något sådant behov.

Nacka kommun vill inte betala för naturreservatet!

Nacka kommun har hela tiden ställt sig positiv till naturreservatet, men har inte varit villig att betala för genomförandet av reservatsbildningen

eller för kommande skötsel av naturreservatet. Kommunen ansåg att det främst var stockholmare som nyttjade Nackareservatet, och därför skulle även Stockholms invånare stå för alla kostnader. Stockholms stad försökte under en längre tid förhandla med Nacka kommun, men Nacka ändrade inte sin ståndpunkt.

I april 2002 beslutade Sten Nordin (M) i Stockholm och Erik Langby (M) att Stockholms stad skulle ta på sig hela kostnaden för reservatsbildningen och skötseln av det framtida naturreservatet.

Gatu- och fastighetskontoret ville krympa naturreservatet till att omfatta endast Nackadelen

För att underlätta reservatsbildningen föreslog Stockholms gatu- och fastighetskontor att endast den del av Nackareservatet som ligger inom Nacka kommun skulle ingå i naturreservatet. Detta protesterade nätverket kraftigt emot. Politikerna lyssnade och beslutade att utreda vilka delar av Nackareservatet inom Stockholms stad som borde bli föremål för reservatsbildning.

Remissförslaget

Därmed kunde naturreservatsprocessen äntligen börja! Våren 2004 fanns ett remissförslag framme, som utförligt beskrev de två naturreservaten inkl. förslag till skötselplan. Naturreservaten föreslogs heta "Sickla-Skarpnäcks naturreservat" gällande den del av Nackareservatet som låg i Stockholms stad och "Nacka gårds naturreservat" för den del av Nackareservatet som låg i Nacka kommun.

Kampen om reservatsgränserna

Enligt remissversionen skulle större delen av Nackareservatet inom Stockholms kommungräns, inte ingå i naturreservatet. Nätverket Bevara Nackareservatet ansåg däremot, att hela Nackareservatet skulle skyddas och reservatsgränsen skulle följa bebyggelsen i väster, ändra fram till Teletornet vid Hammarbyhöjden.

I Kärrtorpsskogen fanns det planer på att bygga bostäder fram till kommun-

gränsen, halvvägs ner till Söderbysjön. Skulle dessa byggplaner ha förverkligats skulle detta ha inneburit att Nackareservatet till stora delar skulle skäras av, och dess kärnzonen minska kraftigt. Genom remissvar, skrivelser, insändare och öppna möten framförde vi våra åsikter! Drygt 4600 namnunderskrifter samlades in av nätverket, där allmänheten uttryckte sin vilja, att ge hela Nackareservatet ett skydd som naturreservat.

Efter ett antal "turer" fastslogs, att reservatsgränsen i stort skulle dras enligt nätverkets förslag, förutom att gränsen i väster lades vid Hammarby-backens östra fot. Hade inte nätverkets engagemang varit så starkt, hade troligen naturreservatet idag omfattat enbart området inom Nacka kommun. Men utan politiskt stöd från framförallt Miljöpartiet och Vänsterpartiet hade vi inte fått igenom detta.

Namnfrågan och övriga frågor

En fråga som också starkt engagerade nätverket var av mer principiell karaktär, nämligen namnen på de två naturreservaten. Nätverket ansåg att namnet Nackareservatet var en del av vår kulturella identitet, och därför borde namnet få bestå. Vårt förslag var, att de två juridiskt skilda reservaten skulle kallas "Nackareservatet i Stockholms stad" respektive "Nackareservatet i Nacka kommun", vilket blir Nackareservatet i dagligt tal för hela området, liksom idag. Detta var också det förslag som senare godtogs med viss språklig revidering.

Andra omdiskuterade frågor gällde reservatsbestämmelserna. Skall terrängcykling tillåtas i det blivande naturreservatet? Hur skall den ökande motortrafiken och bullret i området kunna minska? Hur säkerställs att golfbanan inte ytterligare byggs ut? Hur skall markslitaget och nedskräpningen i området minska, trots ökat antal besökare?

Beslut om naturreservatet i fullmäktige – nätverket firade!

Den 17 maj 2006 firade nätverket att Nackareservatet äntligen skulle få ett skydd som ett riktigt naturreservat, sedan beslut tagits i frågan både av fullmäktige i Nacka och fullmäktige i Stockholm, även om vissa formella hinder då fortfarande kvarstod. Firandet skedde mitt i hjärtat av Nackareservatet, på berget mellan Söderbysjön och Dammtorpssjön.

År 2007 hade hela naturreservatet trätt i laga kraft. Sedan skulle dröja ytterligare två år innan den officiella invigning av Nackareservatet - **den 16 maj 2009.**

Nätverket Värna Nackareservatet (f.d. Arbetsgruppen Bevara Nackareservatet)

Utöver vad som ovan nämnts har nätverket Värna Nackareservatet engagerat sig i bland annat nedanstående frågor gällande Nackareservatet, även om vi inte alltid har lyckats styra utvecklingen i den riktning vi önskat.

- Nacka kommuns förslag om att anlägga en stor ridanläggning vid Källtorps gård, med ridvägar i skogen vid Ulvsjön och Söderbysjön.
- Nya vägar och motionsspår mellan Hammarbybacken och Dammtorpssjön.
- Uppförande av mobilmaster i Nackareservatet.
- Terrängcyklingen och uppförandet av hinderbanor i skogen.
- Bosättningarna i skogen.
- Förslag om tillsyningsmän för Nackareservatet.

Framtiden

Även om Nackareservatet nu fått ett efterlängtad lagstadgat skydd, saknas fortfarande ett lagstadgat skydd av Erstaviksmarken, som ständigt står under exploateringshot. Bli Erstaviksmarken exploaterad innebär det att Nackareservatet blir en isolerad "enklav". Detta skulle innebära att Nackareservatets värde som natur- och friluftsområde minskar, då det viktiga sammanhängande grönområdet mot Östersjön skulle skäras av!

Av motsvarande skäl är det nu viktigt att även Årstaskogen klubbas igenom som naturreservat! Detta beslut har förhalats av sittande majoritet i Stockholm.

Nu gäller det för varje enskild besökare att ta sitt ansvar i värnandet av vårt unika stadsnära naturreservat!

2009-05-12.

Sammanställt av Claes Ögren, talesman i Nätverket Värna Nackareservatet

I nätverket har bland annat följande föreningar och organisationer – från tid till annan – varit engagerade:

- Bagarmossens hembygds- och intresseförening
- Björkhagens fritidsträdgårdar
- Friluftsförbundet, Enskede lokalavdelning
- Hammarbyhöjdens 1:1 Fritidsträdgårdar
- Kommittén för bevarande av Storstockholms Sydöstra Friluftsområde – KSSF
- Kärrtorps Scoutkår
- Nacka Miljövårdsråd
- Naturskyddsföreningen i Nacka
- Naturskyddsföreningen i Stockholms län
- Paradiset/Hanvedens vänner
- Skarpnäcks Orienteringslöpare
- Stockholms Orienteringsförbund
- Stockholms Ornitologiska Förening
- Stockholms Scoutdistrikt
- Stockholms Vandreförening
- Stor-Stockholms Koloniträdgårdar
- Svenska Förbundet för Koloniträdgårdar och Fritidsbyar
- Svenska Turistföreningen, Stockholmskretsen
- Söderorts Naturskyddsförening
- Älta scoutkår

